

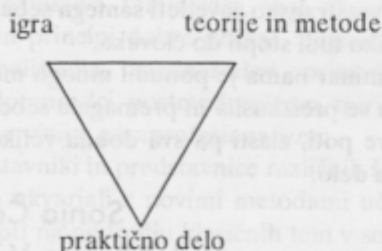
Seminar o socialnem kulturnem delu

UVOD

Spoznavati sebe, delati na sebi, delati s seboj, spoznavati druge, sodelovati z drugimi, učiti se, eksperimentirati, upati si.... S temi glagoli bi lahko na grobo orisala seminar, ki je potekal na Visoki šoli za socialno delo v juniju 1994. Vodila sta ga učitelja za ples in dramo s Hogeschool Nijmegen iz Nizozemske Tom de Bruijn in Berry Reijnen.

Spoznavati sebe, izkoriščati svoje sposobnosti za igranje *acting*/ in s tem uporabiti novo možnost za reševanje vsakodnevnih težav (na poklicni in na zasebni ravni) ter za vzpostavljanje boljših odnosov z ljudmi. Tu ni napak, so le poskusi, ki jih s svojo voljo spremeniš v uspešnejše in lepše.

Vse vaje, ki smo jih obdelali na seminarju, lahko uporabimo (posredno) pri delu. Iz "tragedije" lahko oblikujemo "komedijo", če nam je to cilj. Upoštevati moramo umetnost interpretacije situacije in igranja. Igranje ne pomeni "igrati se z ljudmi", temveč se npr. postavimo v vlogo slikarja, ki slika in postavlja ljudi na mesta, za katera misli, da so pomembna. Pri tem si moramo najti udobno, samozavestno držo, ki bo nas in druge prepričala o pomembnosti našega dela. Moramo se znati prilagajati in voditi stvari ter sodelovati z drugimi. Ne smemo ostajati togi, vedno znova moramo iskati nove poti, nove možnosti, sprejemati nove odločitve in se ne ustavljati. Tekoče moramo prehajati z ene ravni na drugo. To lahko prikažemo s trikotnikom, kjer so igra, teorije in metode in praktično delo v nepretrgani povezavi:

DNEVNIK

Na začetku smo se okvirno spoznali, nato smo na list papirja napisali "pesmico", ki je nastajala iz odgovorov na zastavljena vprašanja. V prvi vrstici smo morali z eno besedo označiti tisto, kar si je vsak od nas predstavljal ob omembi gledališča, plesa, slikanja, skratka, ustvarjalnosti. V drugi vrstici smo z dvema besedama vsak zase navedli, kaj nam je pri tem smešno, zabavno. V tretji vrstici smo s tremi besedami navedli, česa nas je strah pri ustvarjalnem delovanju. V četrti vrstici smo navedli svoja pričakovanja od seminarja, v peti pa sklenili "pesmico" z besedo po lastni izbiri.

Najina pesmica se je glasila takole:

1. Baletka
2. Občutki, strah
3. Barve, nerazumevanje, izpasti nor
4. Nove ideje, izkušnje, biti razumljen/a, jaz
5. Noga

Sledila je vaja za ogrevanje:

Vsi udeleženci smo sestavili krog. Na znak vodje smo korakali proti sredini in ob vsakem koraku ploskali z rokami. Nato smo se na isti način vrnili v izhodiščni položaj. Število korakov smo stopnjevali od enega do sedem, dolžino korakov pa smo lahko individualno prilagajali. Na koncu smo se vsi strnili v tesno gmoto v središču kroga.

Skozi seminar nas je spremljal trikotnik, v katerega smo vnašali različne baletne gibe, figure, svoje težave in njihove rešitve.

V prvi vaji smo v prostoru oblikovali vsak svoj trikotnik, ki smo ga označili s tremi točkami na stenah ali tleh predavalnice. Nato smo ga s hojo po straneh tega zamišljenega trikotnika predstavili ostalim udeležencem.

V namišljeni trikotnik smo najprej vnesli naslednje figure: skok, spotik, obrat, preskok in nagel tek. Vsak od nas je po svoje interpretiral nakazane like in iz njih naredil lastno baletno predstavo, ki jo je na koncu vaje predstavil ostalim.

Prvi dan se je končal s kratkim razgovorom.

Drugi dan smo začeli z vajo, v kateri smo se z zaprtimi očmi sprehodili čez sobo in se morali ustaviti pet centimetrov pred steno, ne da bi si ob tem pomagali s tipanjem. Opirali smo se na reakcije in znake lastnega telesa.

Sledilo je vodenje v parih. Najprej je prvi z odprtimi očmi vodil drugega z zaprtimi očmi, ki se ga je držal za rame. Nato je prvi z zaprtimi očmi vodil drugega (z odprtimi), ki je prvega opozoril le ob najbolj kritičnih trenutkih (nevarnost trka s steno ali z drugimi).

Zatem smo se sprehajali z zaprtimi očmi po prostoru in pazili, da se ne zaletimo v druge, prav tako "slepe" člane skupine. Prepuščali smo se notranjemu, telesnemu občutku.

Vodja seminarja nam je postavljala "ovire" z roko pred glavo, trebuh in prsni koš. Iz tega, pri kateri "oviri" se je kdo ustavil, smo ugotavljali, kako se odzove: z razumom (glava), voljo (prsni koš) ali čustvi (trebuh).

Vrnili smo se vsak k svojemu trikotniku. Tokrat smo nastopali vsi hkrati in poiskali stičišča /meeting points/ z drugimi udeleženci. Najprej so bila to zgolj "srečanja", nato smo iz njih razvili nove figure, nove dele predstave.

Sledila je vaja v parih. Oba v paru sta se morala naučiti gibanja v obeh trikotnikih in vse skupaj predstaviti drugim udeležencem.

Nato si je vsak zamislil svoj problem znotraj trikotnika, ga predstavil drugim ter poskušal poiskati možne rešitve.

V naslednji vaji so probleme posebili drugi člani skupine, posameznik pa se je z njimi spoprijel na verbalni in neverbalni ravni.

Del vaj smo snemali z video kamero in tretji dan dopoldan posnetke prediskutirali.

Pri naslednji vaji smo v parih drug drugemu predstavljali ogledala. Prvi je posnel vse gibe drugega, zatem smo zamenjali vloge.

Sledil je prikaz problemskih trikotnikov in igranje možnih rešitev.

Popoldne tretjega dne smo začeli z vajo, pri kateri smo s stojo na eni nogi z odprtimi, nato z zaprtimi očmi, brez spremljave glasbe in nato z njo, iskali ravnotežje v različnih legah telesa. Iz najprej nepovezanih gibov smo začeli ustvarjati vsak svoj ples.

V nadaljevanju smo se postavili pred namišljeno ogledalo in počeli tisto, kar ponavadi doma počnemo pred ogledalom, ko nas nihče ne vidi. Grde in lepe stvari.

V izteku te vaje smo si predstavljali, da je ves prostor obdan z ogledali. Po teh ogledalih in pred njimi smo plesali, skakali in drugo, kar nam je v danem trenutku prišlo na misel.

V sklepu smo se prepuščali ritmu glasbe in se sproščali.

Dopoldne četrtega, zadnjega dne smo reševali zastavljene probleme s tehnikami, ki smo jih osvojili v dotedanem poteku seminarja.

Popoldne smo evalvirali dogajanje in napisali še sklepno "pesmica" z istimi vprašanji kot na začetku, seveda z drugimi odgovori:

1. Barry
2. Igra, smeh
3. Neznanje
4. Vodja, ljudje, vzdušje, stik
5. Tom

VTISI

Kot bodoča socialna pedagogica lahko poveževa te nove izkušnje s svojim delom na Centru za pomoč mladim, kjer smo kot inštruktorji na treningih socialnih veščin prisiljeni iskati vedno nove poti pri delu z mladimi. S pomočjo delavnic (različnih tehnik dela) premagujemo z mladimi strah pri navezovanju stikov, se pogovarjamo o različnih temah (prijateljstvo, ljubezen, droge, starši...) in razmišljamo o sebi.

Gordon pravi, da se pedagog večkrat znajde pred težavo, kako motivirati učence, jih pripraviti do poslušanja, in da je v takih situacijah v glavnem prepuščen samemu sebi. Če malo bolje pogledamo, ugotovimo, da sta učitelj in učenec v zelo podobnem položaju. Vsak s svojimi potrebami in težavami sta odvisna drug od drugega in vsaka resnejša motnja ima posledice za oba. Izobraževanje je lahko uspešno le, ko je njun odnos odkrit, jasen in pošten na obeh straneh. To pomeni, da morata tako komunicirati, da lahko drug drugemu odkrito sporočata svoje misli, želje, zahteve in probleme, in da znata drug drugemu prisluhniti.

Sociolog Đuro Šušnjić pravi: "Človek se mora vsestransko zavedeti samega sebe, potem bo lahko tudi stopil do človeka."

Seminar nama je ponudil mnogo možnosti, da sva se preizkusila in premagala sebe, odkrila nove poti, zlasti pa sva dobila veliko spodbud za delo.

Sonja Čandek
Matej Puhar Vukovič